

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **Ing. K. K.**, zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Žitná 45, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 10. 2. 2004, č. j. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 6. 2004, č. j. 2 Cad 27/2004 – 48,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 6. 2004, č. j. 2 Cad 27/2004 – 48 **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 28. 6. 2004 zamítl Krajský soud v Českých Budějovicích žalobu žalobce proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 2. 2004 č. X. Krajský soud při posouzení věci vycházel z následujících skutečností:

Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. 2. 2004 byla zamítnuta žádost žalobce ze dne 10. 12. 2003 o přiznání vyrovnávacího přídatku k důchodu vyplácenému Sociální pojišťovnou – ústředí v Bratislavě dle Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi ČR a SR č. 228/1993 Sb. a dle zákona č. 155/1995 Sb. Svoje rozhodnutí odůvodnil správní orgán tím, že podle článku 20 odst. 1 Smlouvy se doby zaměstnání získané přede dnem rozdělení České a Slovenské federativní republiky považují za doby zaměstnání toho smluvního státu, na jehož území měl zaměstnavatel občana sídlo

ke dni rozdělení České a Slovenské federativní republiky, tj. k 31. 12. 1992 nebo naposledy před tímto dnem. Vzhledem k tomu, že zaměstnavatel žalobce měl ke dni 31. 12. 1992 sídlo ve Slovenské republice, považují se všechny doby zaměstnání získané před tímto datem za doby zaměstnání Slovenské republiky a k přiznání důchodu a jeho výplatě je příslušná Sociální pojišťovna – ústředí v Bratislavě. Tento orgán žalobci správně důchod přiznal a jeho výplatu nyní realizuje do České republiky. Současný zákon o důchodovém pojištění č. 155/1995 Sb. v platném znění ani Smlouva mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení č. 228/1993 Sb. pojem vyrovnávacího přídatku neznají a tudíž se žádost žalobce zamítá. Dále k věci správní orgán uvedl, že rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR č. j. 30 Cdo 120/98, kterým bylo zamítnuto dovolání ČSSZ proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 9. 1997 č. j. 3 Cao 12/96 – 51 nebylo zrušeno žádné ustanovení zákona o důchodovém pojištění ani Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení. Citované rozhodnutí soudu se týkalo konkrétního případu a nezavazuje ČSSZ k tomu, aby bylo aplikováno ve všech analogických případech, neboť soudní judikatura není v České republice pramenem práva. Mimoto toto rozhodnutí bylo vydáno v době, kdy ještě nebyla přijata novela čl. 10 Ústavy ČR týkající se vztahu vnitrostátního práva a mezinárodní smlouvy (ústavní zákon č. 395/2001 Sb.). Rovněž tak na případ žalobce nedopadají důsledky Nálezu Ústavního soudu ze dne 3. 6. 2003 sp. zn. II. ÚS 405/2002, protože ten řešil otázku použití Smlouvy ve vztahu k nároku občana na předčasný starobní důchod, který slovenské právní předpisy o sociálním zabezpečení do 31. 12. 2003 jako dávku důchodového zabezpečení neznaly.

V žalobě podané proti tomuto rozhodnutí žalobce namítal, že došlo ke zkrácení jeho individuálního nároku na důchodové zabezpečení podle zákona č. 100/1988 Sb. odvozeného z doby zaměstnání v bývalém Československu, tj. z doby od roku 1949 do 31. 12. 1992. Protože ke dni 26. 7. 1994 splnil všechny podmínky cit. zákonem požadované, mohl teoreticky požádat o přiznání starobního důchodu podle českých předpisů. Vzhledem k tomu, že použití Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení mělo a má přednost před zákonem o sociálním zabezpečení (důchodovém pojištění) a Smlouva v článku 20 odst. 1 stanovila, který nositel zabezpečení, zda český nebo slovenský, započítá dobu zaměstnání získanou do roku 1992, bylo nepochybné, že starobní důchod bude přiznávat slovenská strana. Jinak by došlo k tomu, že za stejnou dobu zaměstnání by žalobce pobíral dva starobní důchody, což, jak uznává, není možné. Plnění podle Smlouvy ovšem neznamená, že vnitrostátní předpis neplatí (srovnej též zákon č. 100/1932 Sb. o vnitrostátní účinnosti mezinárodních sociálních smluv) a že se na obyvatele České republiky nevztahuje. Vyrovnávací přírůstek tedy není žádnou zvláštní důchodovou dávkou, je to výsledek důsledného provedení mezinárodně právně uznávané zásady pro aplikaci mezinárodních smluv a tou je zásada nepoškodit občana uzavřením mezistátní smlouvy, když nárok by byl vyšší podle vnitrostátních předpisů než podle smlouvy (srovnej též Nález Ústavního soudu publikovaný pod č. 164/1995 Sb. závazný pro všechny orgány a osoby). Konkrétně to v žalobcově případě znamená, že fiktivní důchod, který by mu náležel podle českých předpisů, tj. podle zákona č. 100/1988 Sb. za dobu od 26. 7. 1952 do 31. 12. 1992 za 40 roků zaměstnání v Československu by ke dni 26. 7. 1994 činil částku 2392 Kč + pevnou částku 420 Kč, celkově tedy 2812 Kč. Ke dni 1. 7. 2003 by činila fiktivní výše tohoto starobního důchodu po příslušných valorizacích podle českých předpisů částku cca 7050 Kč měsíčně. Výše slovenského důchodu k témuž datu činí 7719 Sk a, jak je patrné z kreditního avíza ze dne 7. 11. 2003, vyplácí se do České republiky ve výši 5883 Kč. Výše se mění podle aktuálního měnového kursu, např. v červenci roku 2002 to bylo pouze

4528 Kč, takže rozdíl mezi oběma částkami by činil přibližně 1100 Kč, což je právě zmíněný vyrovnávací přídavek. Ať již ustanovení o vyrovnávacím přídavku či o rozdílu mezinárodní smlouvy obsahují či nikoliv, je jeho přiznáním zajištěno, aby se dotyčné osobě dostalo alespoň takové výše důchodu, jaká by náležela bez uzavření sociální smlouvy. V tomto směru žalobce poukázal na výklad Nejvyššího soudu ČR obsažený v jeho stanovisku sp. zn. Cpj 232/73, rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 1998 sp. zn. 30 Cdo 120/1998 ale i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2003 sp. zn. 2 Ads 15/2003 – 42. Všechna tato a další soudní rozhodnutí v konkrétních kauzách uvedenou zásadu respektují. Žalobce pak dále poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 3. 6. 2003 č. j. II. ÚS 405/2002, podle něhož i mezinárodní smlouva musí být v souladu s ústavním pořádkem ČR, přičemž není rozhodující, že se v Ústavním soudem posuzované kauze jednalo o předčasný starobní důchod. Z toho žalobce dovodil, že žalovaný správní orgán postupuje při interpretaci Smlouvy v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Z dávkového spisu žalovaného správního orgánu krajský soud zjistil, že žalobci byl rozhodnutím Sociální pojišťovny – ústředí v Bratislavě ze dne 21. 4. 1995 přiznán podle ust. § 21 zákona č. 100/88 Sb. od 1. 5. 1995 starobní důchod ve výši 3864 Kč. Z žádosti o důchod ze dne 3. 4. 1995 je zřejmé, že žalobce v této době žil v Prievidzi na Slovensku, kde také pracoval. Z přehledu dob zaměstnání vyplývá, že žalobce po ukončení studia na Vysoké škole lesnické a dřevařské ve Zvolenu pracoval pouze na Slovensku. Tak tomu bylo také ke dni rozdělení České a Slovenské federativní republiky. Žádost o přiznání vyrovnávacího přídavku ke starobnímu důchodu žalobce uplatnil u žalovaného správního orgánu dne 10. 6. 2003 s tím, že v důsledku nepříznivého dopadu rozdílného vývoje ekonomik České a Slovenské republiky je jeho starobní důchod vyplácený a poukazovaný slovenským nositelem pojištění po přepočtu na českou měnu hluboko pod hranicí průměrného starobního důchodu stanoveného a vypláceného v České republice podle českých předpisů. Z potvrzení Obecního úřadu v Jistebnici ze dne 23. 3. 1998 krajský soud zjistil, že žalobce je občanem ČR a ode dne 26. 7. 1994 je hlášen k trvalému pobytu v ČR. Ze záznamu slovenského nositele pojištění pak vyplývá, že žalobci je starobní důchod do České republiky poukazován od května roku 1997.

K námitkám žalobce obsaženým v jeho žalobě pak krajský soud uvedl, že podle článku 10 Ústavy České republiky č. 1/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 395/2001 Sb. vyhlášené mezinárodní smlouvy k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu. Stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Na případ žalobce pak dopadá Smlouva mezi Českou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, která byla publikována ve Sbírce zákonů pod č. 228/1993 Sb. Podle článku 20 odst. 1 Smlouvy se doby zabezpečení získané přede dnem rozdělení České a Slovenské federativní republiky považují za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl zaměstnavatel občana sídlo ke dni rozdělení ČSFR nebo naposledy před tímto dnem. Tato úprava vycházející z územního principu neumožňuje na doby pojištění, které získal žalobce ke dni rozdělení ČSFR, pohlížet jinak než jako na dobu slovenskou. Nelze proto přisvědčit žalobci, že ke dni 26. 7. 1994 splňoval všechny podmínky požadované zákonem č. 100/1988 Sb. také pro přiznání starobního důchodu podle českých předpisů a nelze žalobci přisvědčit ani v tvrzení, že nepřiznáním vyrovnávacího přídavku došlo ke zkrácení jeho práva

individuálního nároku na důchodové zabezpečení. Smlouva ani zákon č. 100/1988 Sb., či současně platný zákon č. 155/1995 Sb. vyrovnávací přídavek neznají a pokud vyrovnání rozdílů českých a slovenských důchodů vzniklých v důsledku devalvace slovenské koruny není předpisy upraveno, pak na takové finanční dorovnání není právní nárok. Pokud se žalobce k důkazu existence vyrovnávacího přídavku dovolává způsobu, kterým je rozdíl mezi fiktivním českým a reálným slovenským důchodem zjišťován pro účely řízení o odstranění tvrdosti Smlouvy, pak je nutno poznamenat, že dobrovolně, tedy bez právního nároku, může být poskytnuta dávka jakkoliv pojmenovaná a důkazem oprávněnosti požadavku na poskytnutí vyrovnávacího přídavku nemůže být skutečnost, že přídavek lze stanovit jako rozdíl mezi slovenským důchodem a pro takový účel vypočteným fiktivním českým důchodem. Přisvědčit žalobci není možno ani v námitce, že tak, jak žalovaná vykládá a uplatňuje Smlouvu, diskriminuje ty své občany, kteří stejně jako ostatní pracovali v bývalém Československu, ale na území Slovenska, když naopak žalovaná vztahující se ustanovení Smlouvy v souzené věci interpretovala a aplikovala ústavně konformním způsobem, tedy tak, že Smlouva má přednost před vnitrostátním zákonem. Pokud smlouva postrádá ustanovení o užití vnitrostátního předpisu v případě, je-li to pro pojištěnce výhodné, pak nelze účinně argumentovat poukazem na skutečnost, že starobní důchod vyměřený podle českých předpisů by byl vyšší než důchod stanovený podle předpisů slovenských. Krajský soud tedy neshledal ze strany správního orgánu porušení zákona a žalobu v plném rozsahu zamítl.

V podané kasační stížnosti dovozoval žalobce (dále jen „stěžovatel“) nesprávné posouzení právní otázky, tedy důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel namítal, že v jeho případě došlo k nerespektování základní mezinárodně právně uznávané zásady pro aplikaci a interpretaci mezinárodních smluv závazné i pro Českou republiku a vyjádřené např. v článku 5 Evropské prozatímní dohody Rady Evropy o sociálním zabezpečení. Uzavření sociální smlouvy s cizím státem nemůže vést ke snížení výše nároku, ta musí odpovídat podle platných právních předpisů délce doby zaměstnání a výši příjmu oprávněné osoby. To, že Smlouva má přednost před zákonem neznamená, že neplatí zákon, jehož všechny podmínky stěžovatel splnil. Nikde ve Smlouvě není ustanovení o derogaci vnitrostátního předpisu. Pokud by byla Smlouva se Slovenskou republikou uzavírána za jiných okolností, jistě by nepostrádala obdobné ustanovení jaké má např. smlouva s Rakouskem v článku 32. Dle názoru stěžovatele krajský soud postrádá v zákoně či ve Smlouvě ustanovení, podle něhož by vyrovnávací přídavek náležel jako rozdíl mezi výší důchodu náležející podle česko - slovenské smlouvy o sociálním zabezpečení a výší důchodu, na který by měl pojištěnec nárok podle českých právních předpisů, přičemž další podmínkou vzniku nároku na takový rozdíl je trvalý pobyt v České republice. Soud tak setrval v rozporu s uznávanou praxí a s principy pro Českou republiku závazných mezinárodních smluv na pozitivně právním pojetí výkladu a použití práva v duchu hesla, co není psáno není dáno. Dle stěžovatele je na pováženou, že po mnoha desetiletích, kdy byl princip vztahu vnitrostátního předpisu a sociální mezinárodní smlouvy uznáván a prováděn, aniž byl jeho případný konkrétní výsledek – vyrovnávací přídavek nebo rozdíl – pozitivně vyjádřen v jakémkoliv právním předpise, některé soudy dnes takovou interpretaci neuznávají, a to v neprospěch svých vlastních spoluobčanů, se kterými nerovně zacházejí. Nejméně ode dne vyhlášení nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 405/02 přitom vědí, že správní orgán postupuje protiprávně a svými rozhodnutími způsobuje občanům škodu, o jejíž náhradu mohou žádat. Závěrem

stěžovatel navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 6. 2004 byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud při posouzení věci vycházel ze skutkového stavu zjištěného krajským soudem (ten ostatně ani nebyl mezi účastníky sporný) a přisvědčil i jeho právnímu názoru ohledně důchodového nároku stěžovatele. Rozsudkem ze dne 22. 2. 2006 proto kasační stížnost proti napadenému rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích zamítl.

Nálezem Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2008 č. j. IV.ÚS 228/06 byl uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu zrušen. V odůvodnění nálezu poukázal Ústavní soud na právní názor na aplikaci Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení obsažený v jeho rozhodnutích sp. zn. II. ÚS 405/02, sp. zn. III. ÚS 252/04 a především v nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007 č. j. Pl. ÚS 4/06 a zavázal Nejvyšší správní soud posoudit věc stejným způsobem.

V posledně uvedeném nálezu vysloveno plénem Ústavního soudu názor, že pro posouzení důchodového nároku pojištěnců v případech, jako je stěžovatelův, je významná okolnost, že dotýčný je občanem České republiky. Stěžovatelem uplatněný zvláštní důchodový nárok je pak nezbytné odvíjet (v režimu již dříve dovozeného „dorovnání“ ve vztahu k důchodu pobíranému od slovenského nositele pojištění) od výše starobního důchodu podle českých předpisů, odpovídajícího zohlednění dob zabezpečení (pojištění) získaných za existence společného státu (aniž by bylo jakkoliv přihlíženo k dobám následným, již „slovenským“), a to za samozřejmého předpokladu, že ostatní podmínky vzniku nároku na starobní důchod byly splněny (resp. od okamžiku, kdy byly splněny, což platí jmenovitě o dosažení požadovaného věku).

Výše uvedený právní názor Ústavního soudu má na posouzení projednávané věci následující dopady.

1) Doby zaměstnání (pojištění) a náhradní doby získané stěžovatelem do 31. 12. 1992 v systému sociálního zabezpečení bývalé ČSFR jsou pro posouzení nároku na dávku i její výši též dobami získanými v českém systému důchodového pojištění bez ohledu na skutečnost, že jsou již započteny pro nárok i výši ve slovenském starobním důchodu.

2) Stěžovatel získal do 31. 12. 1992 v systému československého důchodového zabezpečení dobu zaměstnání v celkové délce 40 roků, nárok na starobní důchod z českého systému důchodového zabezpečení mu tak vznikl dnem splnění věkové podmínky dne 25. 6. 1994. Jeho průměrný měsíční výdělek zjištěný z pěti nejvýhodnějších roků (84, 85, 90, 91, 92) v rozhodném období let 1984 – 1993 činil 6841 Kč, po redukci podle ust. § 12 odst. 6 z. č. 100/1988 Sb. pak 3751 Kč. Procentní výměra důchodu činí 65% z částky 3751 Kč, tj. 2439 Kč. Ke dni 1. 5. 1995, kdy byl stěžovateli přiznán starobní důchod slovenským nositelem pojištění, činila výše stěžovatelova starobního důchodu z českého systému důchodového pojištění po navýšení procentní výměry o 32 % podle § 3 a přičtení pevné částky ve výši 420 Kč podle § 6 z. č. 183/1994 Sb. celkově 3630 Kč.

3) Z výše uvedeného je zřejmé, že starobní důchod z českého systému důchodového pojištění, na který vznikl při aplikaci nálezu Ústavního soudu stěžovateli nárok, je ke dni 1. 5. 1995 nominálně nižší než starobní důchod přiznaný stěžovateli slovenským nositelem pojištění (3630 Kč x 3864 Sk). Tuto skutečnost však od počátku řízení nezpochybňoval ani sám stěžovatel. Posouzení nároku na výplatu českého starobního důchodu a stanovení její případné výše po úpravě v souběhu je tak v daném případě zcela závislé na otázce přepočtu výše slovenského starobního důchodu dle aktuálního měnového kursu české a slovenské koruny. Ostatně právě nižší kurs slovenské koruny po zrušení měnové unie mezi Českou a Slovenskou republikou (nikoliv „diskriminační“ charakter čl. 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení nebo odlišná konstrukce výpočtu důchodu podle zákonné úpravy obou republik, ta je v obou případech stejná dle z. č. 100/1988 Sb.) je primárně důvodem, proč se stěžovatel domáhá přiznání „vyrovnávacího příspěvku“ z českého důchodového pojištění ke svému slovenskému starobnímu důchodu. K otázce kursových přepočtů však Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11. 3. 2008 č. j. IV ÚS 228/06 nezaujal žádné stanovisko a nezavázal v tomto směru Nejvyšší správní soud žádným právním názorem. Odpověď na uvedenou otázku nelze najít ani v předchozích nálezech Ústavního soudu včetně plenárního Pl. ÚS 4/06, ani v platných právních předpisech o důchodovém pojištění.

4) Na tomto místě považuje Nejvyšší správní soud za vhodné vysvětlit blíže podstatu problému. Stěžovatelem požadovaný vyrovnávací příspěvek (a v tomto je třeba dát žalované za pravdu) není samostatnou dávkou vyjmenovanou v ustanovení § 7 písm. a) z. č. 100/1988 Sb. ani v ust. § 4 z. č. 155/1995 Sb. a není upraven ani v jiném právním předpisu. Může být proto pouze formou pobírání jedné z dávek zákonem upravených, zde konkrétně starobního důchodu. Na posouzení potřebné doby zaměstnání pro vznik nároku na tuto dávku a pro výpočet její výše dopadá u stěžovatele ust. čl. 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, které pro hodnocení dob získaných do 31. 12. 1992 v systému sociálního zabezpečení bývalé ČSFR stanovilo příslušnost nositele pojištění toho smluvního státu, na jehož území měl sídlo zaměstnavatel pojištěnce k uvedenému dni. Ústavní soud však pro hodnocení těchto dob pojištění vytyčil kritérium ještě další, žádným zákonem ani smlouvou neupravené, a to státní občanství pojištěnce. Zatímco tedy slovenský nositel důchodového zabezpečení vycházel při hodnocení dob zaměstnání stěžovatele z vnitrostátního předpisu, konkrétně ze z. č. 100/1988 Sb. a podpůrně též z výše cit. čl. 20 Smlouvy (který ovšem explicitně ve svém rozhodnutí o důchodu nezmiňoval, neboť z jeho hlediska nemá stěžovatel žádnou dobu zabezpečení získanou na území druhého smluvního státu), pro posouzení nároku na starobní důchod z českého systému důchodového pojištění se při hodnocení dob zaměstnání uplatní kritérium koncipované Ústavním soudem. Jak bylo již uvedeno výše, dochází v důsledku toho k situaci, kdy je nárok na tentýž druh starobního důchodu odvozován ze stejné doby zaměstnání, která byla již zhodnocena v systému důchodového zabezpečení jiného státu, kdy tatáž doba je započítána i pro výpočet výše důchodu a ta je rovněž zjišťována z části ze stejných výdělků, které byly již jednou započteny. Takto vzniklý nárok na starobní důchod je proto třeba alespoň upravit pro výplatu v souběhu. Úpravu však nelze provést podle klasických ustanovení o souběhu dávek podle § 55 nebo § 58 z. č. 100/1988 Sb., neboť na vzniklou situaci nedopadají. Tuto otázku však ještě Ústavní soud vyřešil, když stanovil, že k výplatě by měla náležet částka rozdílu mezi vyšším českým a nižším slovenským důchodem. Jak porovnat výši obou důchodů a stanovit částku rozdílu (zda

zohlednit kurs české a slovenské koruny a jak často případně provádět přepočty dle změny kursu), podle jakých pravidel určit, v jakém poměru je od 1. 1. 1996 ve výsledné částce obsažena základní a procentní výměra důchodu, dle jakých pravidel provádět úpravy výše tohoto důchodu při jeho přiznání a po jeho přiznání a vůbec za jakých podmínek nárok na výplatu dávky či dokonce na samotnou dávku trvá a kdy zaniká, nelze, jak bylo již uvedeno výše, z nálezů Ústavního soudu zjistit a Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší, aby nad rámec Ústavním soudem vymezený chybějící pravidla svévolně dotvářel a jejich použitím pak krajský soud a potažmo i správní orgán zavazoval.

Z hlediska výše uvedeného posoudil Nejvyšší správní soud kasační námitky uplatněné stěžovatelem. Vzal přitom především v úvahu, že napadeným rozhodnutím žalovaného správního orgánu byl stěžovateli nárok na starobní důchod upřen, ač z nálezu Ústavního soudu vyplývá, že nárok na dávku z českého systému důchodového pojištění stěžovateli při zápočtu dob zaměstnání získaných do 31. 12. 1992 vznikl a spornou zůstává pouze otázka nároku na výplatu dávky a případně způsob stanovení její výše. Krajský soud svým rozsudkem žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované zamítl s odůvodněním, že stěžovatel podmínky nároku na starobní důchod z českého systému důchodového zabezpečení podle z. č. 100/1988 Sb. nesplnil, čímž se dopustil nesprávného posouzení právní otázky. Stěžovateli tak svědčí uplatněný kasační důvod dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalované ohledně nároku na dávku vázán právním názorem výše uvedeným. Pokud jde o nárok na výplatu dávky, nemůže Nejvyšší správní soud vzhledem k úplné absenci právní úpravy, jež by dopadala na daný případ, žádný závazný právní názor vyslovit. Nejvyšší správní soud si však je vědom své povinnosti poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob i za mimořádných okolností daného případu, proto v zájmu uplatnění principu rychlosti a hospodárnosti řízení přistupuje nad rámec ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. k určitému doporučení krajskému soudu, jak dále v řízení postupovat. Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že žalovaná vydala k realizaci názoru Ústavního soudu na problematiku důchodových nároků českých občanů odvozených z dob zaměstnání získaných za dobu existence bývalého Československa soubor normativních instrukcí, z nichž na případ stěžovatele by mohla dopadat Meritorní směrnice ředitelky ČSSZ č. 2/2008, která mimo jiné řeší i otázky uvedené pod bodem 4. Nejvyšší správní soud proto považuje za vhodné, aby krajský soud nejprve učinil dotaz na žalovanou, zda v rámci postupu podle ust. § 62 s. ř. s. s přihlédnutím k uvedené směrnici požadavku stěžovatele na přiznání „vyrovnávacího příspěvku“ vyhoví a podle výsledku pak zvolil další postup. V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne též o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 24. září 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda

senátu